

Zánik trestů a ochranných opatření + ukládání sankcí PO

Přednáška

27.10.2016

Tři druhy trestněprávně relevantních okolností

- Okolnosti vylučující protiprávnost činu
(nutná obrana, krajní nouze,...)
- Okolnosti způsobující zánik trestní odpovědnosti
(účinná lítost, promlčení trestní odpovědnosti)
- Okolnosti způsobující zánik trestu

Zánik trestu

- Zánik práva státu na výkon trestu *a povinnosti pachatele trest vykonat*
- Zánik negativních důsledků odsouzení

Zánik práva státu na výkon trestu

- Smrt odsouzeného
- Promlčení výkonu trestu
- Milost či amnestie presidenta ve formě agraciace
- Samotný výkon trestu včetně osvědčení se u PO

Zánik negativních důsledků odsouzení

- Zahlazení odsouzení
- Zvláštní případy zákonné rehabilitace

Smrt odsouzeného

- Zásada personaly trestu
- Tresty nemajetkové povahy + peněžitý trest
- Výjimka - trest propadnutí věci a propadnutí majetku - účinky nastávají PM rozsudku – vlastníkem se stává stát

Promlčení výkonu trestu

- Podstata - po uplynutí zákonem stanovené doby nelze trest vykonat
- Zásada účelnosti trestu
- Odstupňování délky promlčecí doby podle *druhu a výše uloženého trestu (30, 20, 10 a 5 let)*

Promlčecí doba

- Počátek běhu - PM rozsudku a u PO a PP právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná
- Stavění běhu promlčecí doby
- Přerušování běhu promlčecí doby

Stavění promlčení

- zdržování se v cizině
- výkon ochranného ústavního léčení nebo zabezpečovací detence
- výkon jiného TOS
- U PT, ZČ, ZP, zákazu vstupu a vyhoštění doba výkonu TOS
- U vyhoštění – doba, po kterou byl jeho výkon přerušen (srov. § 350h TR)

Přerušení promlčení

- opatření soudu směřující k výkonu trestu (*např. nařízení výkonu trestu, výzva k nástupu trestu, příkaz k dodání do výkonu trestu, výzva k zaplacení PT*)
- spáchání trestného činu, na který TrZ stanoví stejný nebo přísnější trest

Vyloučení z promlčení

- Výkon trestu uloženého za trestné činy uvedené v § 35 se nepromlčuje.
- TČ v hlavě XIII. (výj. §§ 403, 404 a 405)
- rozvracení republiky, teroristický útok a teror zakládající válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle mezinárodního práva
- jiné trestné činy spáchané od 25. února 1948 do 29. prosince 1989 s horní hranicí nejméně 10 let za podmínek § 35 písm. c)

Agraciace

- Druhy milosti/amnestie – Ústava ČR
- abolice - čl. 63 písm. j)
- agraciace, rehabilitace – čl. 62 písm. g)
- agraciace = prominutí nebo zmírnění trestu uloženého pravomocným rozsudkem ... *prezident odpouští nebo zmírňuje tresty*

Zahlazení odsouzení

- Podstata - nastolení fikce o neodsouzení
- na pachatele se hledí *jako by nebyl odsouzen*
- Účinek – zahlazené odsouzení není uvedeno ve *výpisu* z evidence Rejstříku trestů

Způsoby zahlazení

- **Ex decreto** = rozhodnutím soudu
- **Ex lege** = ze zákona
- **Rehabilitace** = forma milosti nebo amnestie prezidenta republiky

Ex decreto

- Podmínky - § 105 TrZ
- výkon, prominutí nebo promlčení výkonu trestu +
- vedení řádného života nepřežitě po zákonem stanovenou dobu
- podle druhu a výměry trestu - 15, 10, 5 let, 3 roky, 1 rok

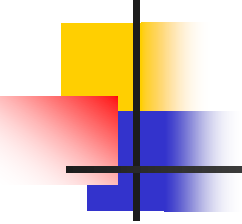
- Na žádost (odsouzeného) nebo na návrh (zájmového sdružení nebo osob, které by mohly podat odvolání ve prospěch odsouzeného) , nikoli ex offo - § 363 odst. 1 TR

- § 105/3 – lze i dříve – na návrh odsouzeného nebo toho, kdo je oprávněn nabídnout záruku za dovršení nápravy odsouzeného (srov. § 3, § 6 TrR) – jestliže svým velmi dobrým chováním prokázal, že se napravil

Ex lege

- Fikce o neodsouzení nastupuje přímo ze zákona
- OPP vykonáním nebo upuštěním od výkonu či zbytku
- ZČ vykonáním
- PT uložený za přečin spáchaný z nedbalosti vykonáním nebo upuštěním od výkonu či zbytku
- PO a PO s dohledem – osvědčením se nebo fikcí o osvědčení se

-
-
- zahlt se vždy celé odsouzení
 - bylo-li uloženo více trestů – po uplynutí doby nejdelší, popř. po splnění podmínek pro zahlazení ex lege u všech trestů
 - i když uplynula doba, nelze zahladit, pokud nebylo vykonáno nebo jinak ukončeno ochranné opatření

Rehabilitace prezidenta + rehabilitace zákonná

- Výrok o zahlazení před splněním podmínek...*prezident zahlazuje odsouzení*
- Zákon č. 119/1990 Sb. Sb. o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů
- Navrácení cti ve vlastním slova smyslu občanovi poškozenému nezákonným rozhodnutím

Rejstřík trestů

- Zákon 269/1994 Sb. o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů
- Organizační složka státu a účetní jednotka, podřízen MS
- Evidence osob pravomocně odsouzených soudy v trestním řízení + evidence jiných významných skutečností pro trestní řízení
- Výpis a opis z evidence Rejstříku trestů

Zánik ochranných opatření

- Zaniknout mohou pouze výkonem, upuštěním od výkonu nebo smrtí
- Nepromlčují se
- Nezahlazují se

Ukládání sankcí právnickým osobám

- Dualismus sankcí: tresty (§15 odst. 1) + ochranná opatření (§ 15 odst. 2)
- Zákonnost, účelnost, přiměřenost
- Průlom do zásady personality

PO - tresty

- Zrušení PO – pokud její činnost spočívala zcela nebo převážně v páchání TČ, sídlo v ČR
- Propadnutí majetku – zvláště závažný zločin – majetkový prospěch
- Peněžitý trest – denní sazba 1.000 – 2.000.000 Kč, uložení nesmí být na újmu práv poškozeného
- Propadnutí věci – za podmínek stanovených TrZ
- Zákaz činnosti – na 1 rok až 20 let
- Zákaz plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži – na 1 rok až 20 let
- Zákaz přijímání dotací nebo subvencí – 1 rok až 20 let
- Uveřejnění rozsudku – soud určí druh veřejného sdělovacího prostředku, rozsah uveřejnění a lhůtu ke zveřejnění

PO – ochranné opatření

- Zabrání věci – za podmínek stanovených TrZ

Přiměřenost trestu a ochranného opatření (§ 14)

- kritéria: *povaha a závažnost TČ, poměry PO, její dosavadní činnost, majetkové poměry, zda vykonává činnost v veřejném zájmu (strategickou či obtížně nahraditelnou pro národní hospodářství, obranu nebo bezpečnost), působení právnické osoby po činu, účinky, které lze očekávat od trestu pro budoucí činnost PO + důsledky pro třetí osoby (zejména poškození, věřitelé)*
- *OO nelze uložit, není-li přiměřené povaze a závažnosti TČ a poměrům PO.*

Zánik trestu

- **Promlčení (§ 24):** odstupňování délky promlčecí doby podle *druhu a výše uloženého trestu (30, 20, 10 a 5 let)*
- **Vyloučení z promlčení (§ 25):** *pro trestný čin teroristického útoku (§ 311 TrZ) zakládajícího válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle mezinárodního práva -novela č. 183/ 2016 Sb., od 1.12.2016 – rozšíření okruhu TČ*
- **Zánik účinků odsouzení § (27):** *po uplynutí doby uvedené v § 24 (tj. doba stanovená pro promlčení) – fikce neodsouzení*

Vše.

Hezký den.